

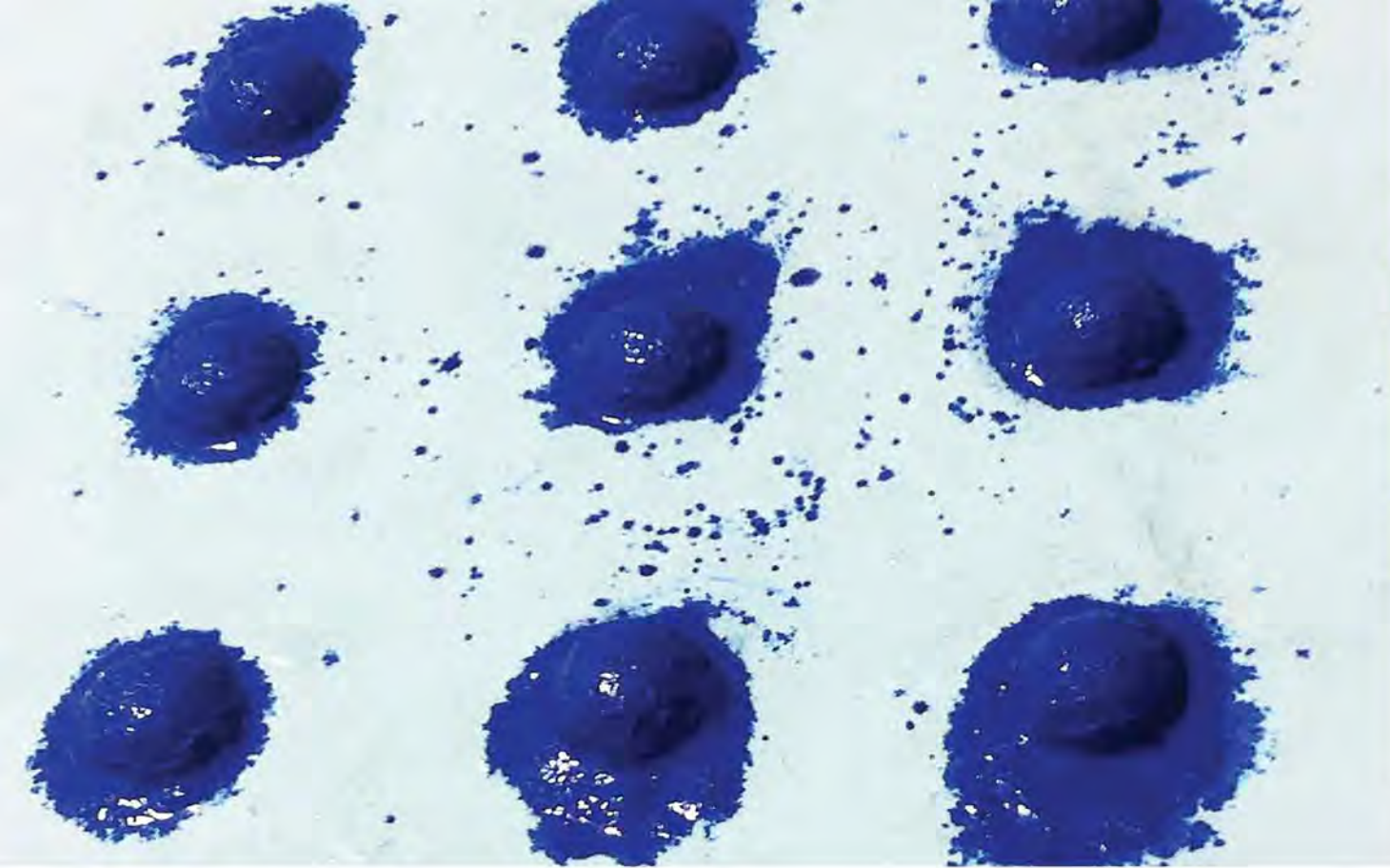
nr. 2
656
2015

ARHITECTURA

REVISTA UNIUNII ARHITECȚILOR DIN ROMÂNIA FONDATĂ ÎN 1906

politici
de
locuințe

Dosar tematic

POLITICI DE LOCUINȚE

înseamnă, de prea multe ori, anestezia întâlnirii și a putinței de a fi în locul acela, de a ți-l apropia. Nu este nicidecum vorba despre a renunța la tradiție, la o moștenire culturală care se manifestă, în mod firesc, și în relația cu obiectele din jurul nostru, ci, mai degrabă, o invitație de a ne uita permanent la acest bagaj cu ochi de copil.

Despre proces. Procesul a presupus două luni de teste prin care, din aproape în aproape, am ajuns să cunoaștem comportamentul acestui material. L-am turnat conform condițiilor lui, însă i-am forțat limitele introducând o etapă de manualitate care îl aduce mai aproape de lut. L-am pus în relație cu tot felul de suprafețe, în cea mai mare parte din mase plastice sau materiale compozite, pomind de la foarte poros până la foarte neted și am constatat că a dat dovadă de un grad foarte mare de fidelitate în relația lui cu matrița folosită. Am exploatat acest aspect alegând ca recipientele să arate asta. Am trecut de la scara mostrelor de dimensiuni mici, la scara obiectului final și am trecut prin momente de agonie și extaz văzând că tot ceea ce relevă un test la o anumită scară poate să nu mai fie valabil la o scară un pic mai mare. Într-un final, am decis să integrăm ceea ce în primă instanță puteam privi ca imperfecțiuni și, deși o etapă a procesului nostru de lucru cu acest material s-a încheiat odată cu expunerea obiectului la târg, îl declarăm un proces încă deschis, care va presupune și alte teste, continuând să cercetăm relația pe care o poate stabili acest ciment polimeric, pe de o parte, cu matrițele lui și, pe de altă parte, cu substanțe ce conțin culoare. În finalul acestei etape, ne bucurăm să fi avut alături Lindec Romania și Vertigo Design.

Despre expunerea în cadrul Târgului de mobilier de la Milano. Sunt două întrebări la care s-a dovedit că trebuie să răspundem, aproape de această participare:

1. Ce sens are pentru noi prezența în calitate de expozant într-un astfel de târg?
2. Ce presupune procesul expunerii?

La prima întrebare răspunsul este întâlnirea noastră, pe de o parte, cu expozații, cu experiențele lor, dialogul, eventualitatea nașterii unor noi colaborări, și pe de altă parte, răspunsul lor și al vizitatorilor vizavi de obiectul nostru.

Cea de-a doua întrebare vizează și faptul că pentru a sugera flexibilitatea așezării modulelor care formează Canvas, am decis ca în fiecare dintre cele 6 zile să avem câte o poziție diferită a lor în spațiul de expunere. Mai mult decât atât, dat fiind caracterul ei deschis privind utilitatea, prima ei apariție să presupună umplerea recipientelor cu pigmenții care au participat la facerea ei. Astfel că, în cea de-a cincea zi, s-a întâmplat să avem mai mulți vizitatori jucăuși cu vârste foarte mici și aceștia să îndrăznească să ia titlul proiectului nostru în serios și să se joace pe toată suprafața meselor, desenând cu pigmenții pe care îi aveau la dispoziție. În consecință, în cea de-a șasea zi am încurajat această joacă, scriind pe un bilețel mesajul pe care, de altfel, îl vedeam pe multe dintre suprafețele de expunere din jur: „please, don't touch”, însă renunțând la negație.

Oamenii fac centrul orașului

studiu de caz - Rotterdam

text: Andreea CHINĂ

FIȘĂ

Relevanța fișei

Mișcarea contemporană în reorganizarea spațiului urban indică o creștere a atenției asupra zonelor centrale, urmărindu-se o creștere a interacțiunii și colaborării, o utilizare optimă a serviciilor și utilităților și o creștere a rolului comunităților în proiectarea zonelor în care locuiesc.

Sursa: Tillie N., Aarts M., Marijnissen M., Stenhuijs L., Borsboom J., Rietveld E., Doepel D., Visschers J., Lap S., Rotterdam, People make the inner city, issued on the occasion of the 5th International Architecture Biennale Rotterdam, Gemeente Rotterdam, 2012.

Rotterdam

Profil: oraș-port (cel mai mare port din Europa)
Amplasament: Delta Rin-Meuse
Suprafață: 319 km²
Populație: 611.000 locuitori
Spații verzi: 19,7% din suprafața orașului
Ape: 34,9% din suprafața orașului

DENSIFICATION + GREENIFICATION = SUSTAINABLE CITY

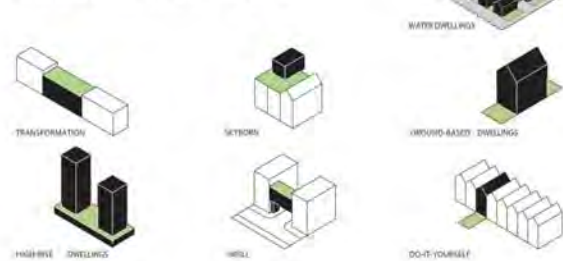

Fig. 1. Densificare + înverzire = oraș sustenabil

Ca port de renume internațional, Rotterdam a cunoscut multe provocări în dezvoltarea sa, care i-au potențat natura competitivă. De-a lungul istoriei sale, orașul a fost nevoit să se adapteze circumstanțelor și schimbărilor, proces ce a determinat găsirea unor soluții inovatoare în dezvoltarea urbană a acestuia. Proiectul *Waterplan Rose*, ce propunea un set de rezolvări pentru îmbunătățirea calității apei și crearea unui mediu propice dezvoltării locuirii verzi (green living) de-a lungul canalelor, este doar un exemplu ce vine repede în minte. Unii dintre locuitorii orașului ar putea afirma chiar că puterea și rezistența în timp a acestuia vine tocmai din abilitatea de a transforma problemele în oportunități și constrângerile în puncte forte.

Ultimii ani de criză financiară globală au readus în discuție modalități privind procesul de reurbanizare a zonelor centrale, în contextul diminuării

resurselor neregenerabile, stimulând creativitatea specialiștilor în utilizarea de noi forme de energie pentru locuințe, pentru dezvoltarea durabilă a orașelor mai adaptabile în fața schimbărilor climatice, cu posibilități sporite în generarea de activități economice profitabile. Multe din aceste aspecte sunt preluate în planurile de densificare și înverzire a zonei centrale a orașului Rotterdam. Ce strategie ar trebui urmărită dacă scopul este creșterea numărului de locuitori la 30.000? Și care strategie ar putea îmbunătăți calitatea locuirii pe termen lung în zona centrală?

Problematika repopulării zonelor centrale a fost lansată în 2011, iar rezultatele finale au fost prezentate în contextul celei de a 5-a Biennale Internaționale de Arhitectură organizate în Rotterdam (2012). În urma cercetării subiectului, o idee s-a conturat cu claritate: viitorii locuitori vor fi principalii promotori ai renașterii economice și urbane, ba chiar mai mult, crearea unor condiții atractive pentru stabilirea familiilor în zona centrală (deși acestea vor constitui numai 20% din populația rezidentă în urma procesului de densificare) devin precondiții ale succesului în schițarea strategiei. Ipoteza de lucru a proiectului de cercetare a pornit de la ideea că prin densificare și crearea unui mediu ambiant plăcut, de noi spații verzi, calitatea vieții în zona centrală se va îmbunătăți, lucru care va contribui la transformarea orașului Rotterdam într-un oraș durabil.

Densificare inteligentă – spațiul fizic și spațiul mental

Zonele urbane sunt puternice motoare economice, iar zonele centrale joacă un rol important. Până la stabilirea strategiei de reurbanizare a zonei centrale, în Rotterdam doar 5% din populație locuia în zona centrală, față de 10% așa cum se întâmplă în alte orașe din Olanda. Dezvoltarea durabilă este un concept ce se referă la oameni, planetă, profit și implică o creștere socio-economică măsurabilă într-un mediu înconjurător protejat.

Pentru dezvoltarea durabilă, cele două principii, densificarea și înverzirea zonei centrale, sunt folosite ca punct de pornire pentru atingerea unui obiectiv strategic: asigurarea siguranței energetice a orașului, fără a compromite calitatea vieții. Procesul de densificare trebuie să meargă în paralel cu extinderea zonelor verzi, dar și cu creșterea calității acestora.

Strategia densificării zonei centrale nu trebuie realizată prin construirea unui număr cât mai mare de locuințe. Provocarea este dată de creșterea

Vezi sursele de la pagina 81, 98, 99
Credite:
PROJECT: KPN,
LOCATION: Rotterdam, The Netherlands,
PROGRAM: urban development,
ASSIGNMENT: development of a vision for densification in the inner city
STATUS: vision
SIZE: city
CLIENT: Municipality of Rotterdam,
RESEARCH: Doepel Strijker, Municipality of Rotterdam, Interreg IVB project MUSIC,
TNO, Sander Lap, Drift,
DESIGNTEAM: Duzan Doepel, Elaine Strijkers met Lieke Genten, Marco Gazzola, Danai Glori, Carmen Fernandez and Zeuzanna Hazi

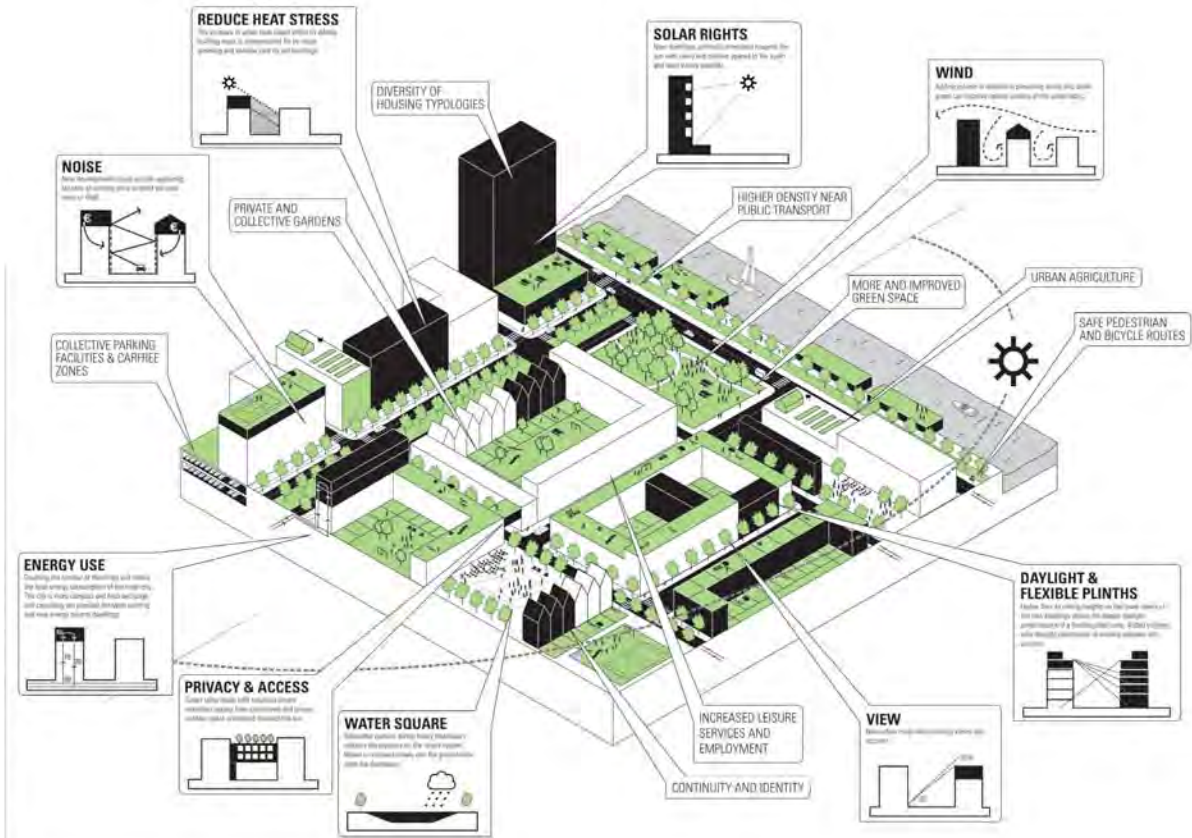

Fig. 2. Densificarea inteligentă și bioclimatică

ZGOMOT: Noue demolați și puse include modernizarea fațadelor din stocul existent, pentru a respecta noua normă 4ed/CRĂDE și PARKICULARE și PUBLICE; **REDUCEREA STRESULUI TERMIC:** Creșterea eficientei de izolație termică urbană prin creșterea masei clădirilor este compensată de ecologizarea urbană și de umbra proiectată de clădirile înalte; / **DIVERSITATEA TIPOLOGIEI DE LOCUIRE:** DREPTUL LA LUMINA SOLARĂ: Noile locuințe prezintă o creștere sensibilă a spațiilor de locuit și exteriorizări orientate spre sud și spre vest acolo unde este posibil; / **DENSITATE MAI MARE LĂNGĂ TRANSPORTUL ÎN COMUN;** **VÂNTUL:** Creșterea volumului aerului în vederea vânturilor puternice și spațiile verzi urbane pot fi îmbunătățite ridicarea naturală a țesutului urban; Spații verzi și noi terase și balconuri; / **AGRICULTURĂ URBANĂ / RUTE PIETONALE ȘI PESTE DE BICICLETE SIGURE;** **LUMINA NATURALĂ ȘI PLANTE FLEXIBILE:** O mișcare mai mare pătrunde-pătrunde în interiorul clădirilor permițe o pătrundere mai bună a luminii naturale și o zonă cu plajă flexibile; Volumul aerului în vederea de moduri în care lumina naturală pătrunde în clădire; **PĂVORAMĂ:** Noua masă urbană (de exemplu de parcurile existente) / **SERVICIILE DE AGREMENT ȘI LOCURI DE MUNCĂ ÎMBUNĂȚITE/ CONTINUITATE ȘI IDENTITATE:** **FIATĂ CU SURSĂ DE APĂ:** Captarea apei de ploaie în timpul ploilor torențiale reduce presiunea exercitată asupra sistemelor de canalizare. Apa este utilizată drept în apele subterane de apă existentă; **INTIMITATE ȘI ACCES:** În cazul structurilor inteligente și personalizate edificii pe porțonul va-casa din noue construcții, se asigură accesul individual în clădire de la nivelul străzii și un spațiu exterior privat, orientat spre soare; / **UTILIZAREA ENERGIEI:** Dublarea numărului de locuințe va conduce la reducerea consumului total de energie în interiorul orașului. Orașul devine mai compact, iar între noile locuințe construite, deșeurile din punct de vedere energetic, pot fi pășite instalările de transfer de căldură și de răcire; / **PARKARE PUBLICĂ ȘI ZONE UNDE TRAFICUL, AUTOTURISMUL ESTE INTERZIS**

numărului de locuințe atractive într-o manieră prin care calitatea condițiilor de locuire crește per total, iar microclimatul zonei se îmbunătățește. O densificare inteligentă merge mână în mână cu reabilitarea și extinderea spațiilor verzi. Avantajele sociale de a fi împreună cu alții și de avea acces la facilități urbane sunt cuplate cu beneficii economice și de mediu obținute atât pentru noii locuitori, cât și pentru cei deja prezenți în zonă.

Pentru îndeplinirea obiectivului de a dubla numărul de locuitori în zona centrală a orașului Rotterdam, problema care se ivește are două fațete: (1) există destul spațiu (fizic) pentru construirea a 20.000 de noi locuințe, fără a distruge calitățile și specificul țesutului urban existent?; (2) care este modalitatea prin care primăria poate defini spațiile pe care locuitorii să le poată recunoaște ca oportunități potențiale și să le valorifice ca atare?

În vederea rezolvării problemelor expuse, au fost identificate șapte moduri de densificare:

Densificarea

01 – Locuințe pe pământ. Locuințele cu regim mic de înălțime, locuințele tradiționale cu terasă sau patio, vilele urbane reprezintă cel mai bun indicator al calității vieții într-o zonă. În zona centrală a orașului Rotterdam, cartierele Laurenskwarij, Hoboken, Nieuwe Werk și Kop van Zuid sunt cele mai potrivite pentru acest tip de locuire.

02 – Locuințe pe apă. Există două situri care pot găzdui noi locuințe pe apă: Portul Rijnhaven și întinderea de apă dintre Oude Haven și Boompjes. Nestingherit de loturi cadastrale existente și fără vecinătăți care să provoace constrângeri, mai multe tipuri de locuințe pot fi amplasate aici: blocuri pe chei, la intersecția între apă și oraș, sau locuințe plutitoare – câteva dintre opțiuni pentru dinamizarea frontului. Amplasarea acestor locuințe îndeplinesc criterii precum zone de siguranță, adâncimea apei, marea sau căi navigabile.